

Talouden tasapainottamissuunnitelman päivitys vuosille 2027 - 2029

KH 01.12.2025

134/02.02.00/2022

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää käynnistää talouden tasapainottamisohjelman päivittämisen vuosille 2027 - 2029. Talouden tasapainottamisohjelman laadinnan ohjausryhmänä toimii kaupunginhallituksen istuntokokous.

Päätös

Käsittely

Perustelu

Keuruun kaupungin talouden tasapaino suunnitelmakaudella 2026–2029 edellyttää aiemmin päätettyjen tasapainottamistoimenpiteiden toteutumista vähintään suunnitellun mukaisesti vuoden 2027 loppuun, tai viimeistään vuoden 2028 loppuun mennessä. Toteutuessaan kaupungin talous olisi tasapainossa vuoden 2029 lopussa.

Ensimmäisen talouden tasapainottamisohjelman laatimisen jälkeen kuntakentässä on tapahtunut kuntatalouteen vaikuttavia muutoksia, kuten hyvinvointialueuudistus vuonna 2023 sekä TE-uudistus vuonna 2025.

Talousarvion suunnitelmakaudella 2026–2029 kuntatalouteen vaikuttaa lisäksi kuntien sellaisten kiinteistöjen vuokraustoimintojen yhtiöittämisvelvollisuus, joissa kunta toimii kilpaillulla markkinalla. Konkreettisenä esimerkkinä markkinoilla toimimisen arviointi tulee tehdä sellaisten rakennusten hallinnan osalta, jotka on vuokrattu kunnalta hyvinvointialueelle. Keuruulla vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on huomioitu Lehtiniemen, Seiponrannan ja Runokulman palveluasumisrakennusten siirtymisen valmistelu Keuruun kaupungilta Keuruun Asunnot Oy:lle.

Talouden tasapainottamisohjelmissa esitetyistä toimenpiteistä on euromääräisesti toteutunut joulukuuhun 2025 mennessä noin 90 000 euroa yli tavoitellun tason. Vuosien 2026 ja 2027 aikana tulisi toteutua vielä noin 1 300 000 euron tasapainotustoimenpiteet, jotta tasapainottamiskaudelle asetetut euromääräiset tavoitteet toteutuisivat.

Tämän hetken tilanteen mukaan talousarvio vuodelle 2026 näyttäytyy 929 004 euroa ylijäämäisenä vuodelle kohdistuvan 1 189 000 euron kertaerän vaikutuksesta. Suunnitelmavuodet 2027–2028 ovat alijäämäisiä voimassa olevista tasapainottamistoimenpiteistä huolimatta. Vuosi 2029 on 13 354

euroa ylijäämäinen, edellytyksellä, että tasapainottamistoimenpiteet toteutuvat.

Kuntalain 13 luvun 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Talousarvion suunnitelmavuodet 2027–2029 on esitetty sillä olettamalla, että tasapainotustoimenpiteet toteutuvat esitetyllä tarkastelujaksolla. Voimassa olevien tasapainotustoimenpiteiden viimeinen tarkasteluvuosi on 2027. Toimintaympäristön muutosten vuoksi on syytä tarkastella talouden tasapainottamistoimenpiteiden määrää, laatua ja toteuttamisaikataulua erityisesti vuoden 2025 loppuun mennessä toteutumattomien toimenpiteiden osalta ja ottaa mukaan tasapainottamisjaksoon myös vuodet 2028 ja 2029. Talouden tasapainottamisen kokonaistarve rakenteellisina pysyvinä nettovaikutuksina on edellä mainitun 1 300 000 euron lisäksi noin 200 000 euroa vuoden 2029 loppuun mennessä, eli 500 000 euroa vuodessa.

Tavoitteena tasapainottamisohjelman päivittämisellä tulee vuosien 2027–2029 aikana olla

- suuruudeltaan 500 000 euron vuosittaisten säästöjen löytäminen. Toimintakulujen tulee vastata tuloja ja kumulatiivisen ylijäämän tulee suunnitelmakauden lopussa olla vähintään kuusi (6) miljoonaa euroa
- velkaantumisen taso on pidettävä maltillisena ja lainoja lyhennetään
- toimintaprosesseja tarkastellaan konsernitasolla ja niiden nykyaikaistamista jatketaan. Digitalisaation hyödyntämistä edistetään.

Toimivalta

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenpidosta.

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Janne Teeriaho, [janne.teeriaho\(at\)keuruu.fi](mailto:janne.teeriaho(at)keuruu.fi), p. 040 652 7256

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Johtoryhmä

VALT 20.11.2023 § 51

Päätös

Hyväksyttiin.

Asian käsittely kokouksessa:

Ari Kakkuri esitti Leena Laurilan ja Jukka Huismanin kannattamana Haapamäen yläkoulun siirron poistamista tasapainottamisohjelmasta.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, asiasta oli äänestettävä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan tekemän esityksen äänestyksestä: he jotka kannattavat päätösehdotuksen hyväksymistä, äänestävät JAA ja he, jotka kannattavat Ari Kakkurin esitystä, äänestävät EI.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi äänin 17 - 14.

Perussuomalaiset jätti asiasta toimenpidealoitteen:

"Talouden tasapainottamisohjelma sisältää paljon toimenpiteitä, joilla on laajoja vaikutuksia mm. kunnan veto- ja pitovoimaan. Jotta valtuutetut voivat tehdä kuntalaisten kannalta oikeita päätöksiä, pitää suunniteltujen toimenpiteiden vaikutukset ja seuraukset selvittää perusteellisesti vuoden 2024 aikana. 1. Miten koulujen lopettaminen vaikuttaa kunnan veto- ja pitovoimaan? 2. Mitä tehdään tyhjeneville rakennuksille/kiinteistöille? 3. Käyttöön jäävien kiinteistöjen peruskorjaus- ja muutostarpeet kustannusarvioineen ja aikatauluineen? 4. Esiteltyjen säästölaskelmien tarkempi erittely. 5. Vaikutukset kunnan imagoon ja asukastyytyväisyyteen. 6. Vaikutukset henkilöstöön."

Ari Kakkuri jätti kaupunginvaltuuston päätöksestä eriävän mielipiteen:

"Eriävä mielipide 20.11.2023 tehdystä päätöksestä koskien Haapamäen yhtenäiskoulun ylä-asteen siirtoa Keuruulle. Päätös esitys kaupungin hallitukselta oli puutteellisesti valmisteltu."

Ari Kakkuri luovutti 543 henkilön allekirjoittaman adressin "Haapamäen yhtenäiskoulun yläasteen säilyttämisestä Haapamäellä".

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan talouden tasapainottamisohjelman 2024-2027.

Valmistelija Kaupunginjohtaja Noora Pajari, noora.pajari(at)keuruu.fi, p. 040 844 5778

Päätös Hyväksyttiin.

Asian käsittely kokouksessa:

Leena Laurila esitti Henry Träffin kannattamana Haapamäen yläkouluun ja päiväkotiin kohdistettavien toimenpiteiden poistamista ohjelmasta.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, asiasta oli äänestettävä.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan tekemän esityksen äänestyksestä: he jotka kannattavat päätösehdotusta, äänestävät JAA ja he, jotka kannattavat Leena Laurilan esitystä, äänestävät EI. Puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan esityksen tulleen kaupunginhallituksen päätösehdotukseksi äänin 7 - 2.

Leena Laurila jätti kaupunginhallituksen päätöksestä eriävän mielipiteen:

"Lasten määrä sekä oppilaiden määrä vähenee ja aiheuttaa ilman muuta jatkuvaa tarkastelua oppilasmäärissä. Haapamäen yläkoulun oppilasmäärä vähenee ennusteen mukaan vuodesta 2023 vuoteen 2027 46:sta 42:een. Mikäli Haapamäen yläkoulu siirretään esitetyn talouden tasapainottamissuunnitelman mukaisesti v. 2027 Keuruun keskustaan, muodostuu ennusteen mukaisesti ryhmäkoko yli 25 :n vuodelle 2027-2028.

Pedagogisesti sopiva luokkakoko on asiantuntijoiden mukaan n. 20.

Tästä syystä en kannata Haapamäen yläkoulun siirtoa Keuruun keskustaan v. 2027."

Esittelijä Kaupunginjohtaja Pajari Noora

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan talouden tasapainottamisohjelman 2024-2027.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää jatkaa talouden tasapainottamista siten, että kevään 2024 aikana etsitään liitteenä olevan ohjelman lisäksi 1 miljoonan euron lisäsäästöt, jotta suunnitelmavuodet olisivat tasapainossa.

Selostus

Kaupunginhallitus on saanut lausunnot talouden tasapainottamisohjelman luonnoksesta elinvoiman ja asuinympäristön lautakunnalta, kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnalta, opistolautakunnalta sekä nuorisovaltuustolta ja vanhusneuvostolta.

Lisäksi henkilöstölle ohjelma on esitelty 28.9.2023 ja henkilöstöllä on ollut mahdollista vastata talouden tasapainottamista koskevaan henkilöstökyselyyn lokakuussa. Lisäksi talouden tasapainottamisohjelmaa on käsitelty toisen kerran yhteistyötoimikunnassa 27.10.2023.

Kuntalaisille on järjestetty kuntalaiskysely syyskuussa. Kyselyssä oli oma osionsa koskien talouden tasapainottamista. Lisäksi kuntalaisille järjestettiin aiheesta avoin keskustelutilaisuus 6.11.2023. Tilaisuudessa esiteltiin kaupungin taloudellista tilannetta ja säästöohjelmaa. Tilaisuus oli nähtävillä myös verkossa.

Lokakuun aikana talouden tasapainottamisohjelmaa on muokattu saadun palautteen pohjalta. Lisäksi samalla on tehty vuoden 2024 talousarvion valmistelutyötä, minkä johdosta tulevan vuoden ja suunnitelmavuosien taloudellista tilannetta ja talousennustetta on pystytty paremmin arvioimaan.

Tämän hetken tilanteen mukaan talousarvio vuodelle 2024 näyttäytyy -908 840 euroa alijäämäisenä, esitetyistä talouden tasapainottamistoimenpiteistä huolimatta. Suunnitelmavuodet 2025–2027 ovat niin ikään alijäämäisiä. Esityslistan liitteenä on vuosien 2024–2027 tuloslaskelma.

Kuntalain 13 luvun 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen jälkeen kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä on 3 671 451 euroa. Laskelmien mukaan tase heikkenee vuoteen 2027 mennessä 2 320 224 euroon, mikäli suunnitelmavuosien talousennuste toteutuu.

Talouden tasapainottamisohjelma kattaa säästöjä noin 2,6 miljoonan euron edestä vuosina 2024–2027. Kuten tuloslaskelma ja suunnitelmavuosien ennuste osoittavat, tämä ei ole kuitenkaan riittävä määrä, jotta kaupungin talous olisi tasapainossa.

Liitteenä olevan talouden tasapainottamisohjelman lisäksi kaupungin tulee etsiä lisäsäästöjä noin 1 miljoonan euron edestä, jotta taloussuunnitelma on tasapainossa ja kaupunki pystyy myös varautumaan edessä oleviin haasteisiin ja mahdollisiin taloudellisiin muutoksiin.

KH 02.10.2023 § 205

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Noora Pajari, noora.pajari(at)keuruu.fi, p. 040 844 5778

Päätös Päivitettiin talouden tasapainottamissuunnitelman luonnos saadun palautteen mukaisesti.

Päivitetty tasapainottamissuunnitelma lähetetään lautakunnilla ja vaikuttamistoimielimille lausuttavaksi. Lausunnot pyydetään toimittamaan kaupunginhallitukselle lokakuun loppuun mennessä.

Elinvoimajohtaja Janne Teeriaho ja hyvinvointijohtaja Marko Nevalainen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 19.44.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Pajari Noora

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa evästyksensä talouden tasapainottamisohjelman jatkovalmistelua varten.

Selostus

Talouden tasapainotusohjelmaa on työstetty kaupungin johtoryhmän johdolla kesäkuusta lähtien. Tavoitteena on ollut löytää suunnitelmavuosille 2024-2027 noin 3 miljoonan euron pysyvät säästöt. Säästöjä on haettu joko toimintakuluja karsimalla tai tuottoja kasvatamalla.

Talouden tasapainotusohjelman laatimisen yhteydessä on päivitetty vuoden 2024 talousarviokehystä sekä suunnitelmavuosien tulostarvioita vastaamaan muun muassa päivitettyjen verotulojen ja valtionosuuksien ennustetta sekä korkokulujen kehitystä. Tasapainotustarpeen arvioidaan laskevan suunnitellusta 3 miljoonasta hiukan alaspäin.

Tämänhetkisessä talouden tasapainottamisohjelman luonnoksessa säästöjä on koottu yhteensä 2,6 miljoonan euron edestä. Esitetyt säästöt jakautuvat ohjelmassa seuraavasti:

Maksujen/taksojen/vuokrien korotus	9,3 %
Verotulojen korotus	24,4 %
ICT-järjestelmät	3,0 %
Henkilöstökulut	35,9 %
Hanke- ja kehittämistoiminnan leikkaus	7,6 %
Palvelujen uudelleenjärjestely/avustusten karsiminen/omaisuuden myynti	20,7 %

Talouden tasapainottamisohjelman luonnosta on käsitelty yhteistyötoimikunnassa 21.9.2023 sekä valtuuston seminaarissa 25.9.2023. Lisäksi valtuuston seminaarin jälkeen valtuutetuilta on kerätty palautetta ohjelmaluonnoksesta. Henkilöstölle luonnos esitellään 28.9.2023 kaupunginjohtajan infossa ja henkilöstölle avataan myös palautekanava kommenttien jättämistä varten.

Kaupunginhallituksen tulee arvioida talouden tasapainottamisohjelman luonnosta suhteessa muuttuneeseen vuoden 2024 talousarviokehykseen ja suunnitelmavuosiin.

KH 19.06.2023 § 142

Valmistelija	Taluspäällikkö Jari Jaakkola, jari.jaakkola(at)keuruu.fi, puh. 040 487 9553
Päätös	Hyväksyttiin.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Pajari Noora
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää käynnistää talouden tasapainottamisohjelman päivittämisen vuosille 2024-2027.
Selostus	

Keuruun kaupungin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2023–2026 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.6.2022 § 21.

Tasapainottamisohjelmassa tavoitteeksi asetettiin yhteensä noin 8,54 miljoonan euron säästöt. Kaupunginhallitus asetti talouden tasapainottamisohjelmalle seuraavat tavoitteet:

- Ohjelma kattaa vuodet 2023–2026
- Suuruudeltaan 2–2,5 miljoonan euron vuosittaisten säästöjen löytäminen; toimintakulujen tulee vastata tuloja ja kumulatiivisen ylijäämän tulee suunnitelmakauden lopussa olla vähintään kuusi (6) miljoonaa euroa
- Velkaantumisen taso on pidettävä maltillisena ja lainoja lyhennetään
- Sote-uudistuksen vaikutukset viedään toimintaan, eli henkilöstöresurssit ja palvelurakenteet tarkistetaan vastaamaan uuden kunnan roolia ja tehtäviä
- Toimintaprosessit nykyaikaistetaan ja digitalisaatiota hyödynnetään niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa
- Konsernirakennetta tarkastellaan ja uudistetaan siten, että se on tarkoituksenmukainen

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että talouden tasapainottamisohjelman laadinnan ohjausryhmänä toimii kaupunginhallituksen istuntokokous, jolloin ohjelman laadintaa voidaan käsitellä aina kaupunginhallituksen kokousten yhteydessä.

Johtoryhmä on kokouksessaan arvioinut talouden tasapainottamisohjelmaa toukokuussa. Talouden tasapainottamisohjelmassa asetetut tavoitteet eivät ole arvioinnin jälkeen kokonaisuudessaan toteumassa. Myös Keuruun kaupungin vuoden 2024 talousarviokehys aiheuttaa haasteita, jotta tilikauden tulostavoite saadaan nollaksi. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää

aikaisempien säästötavoitteiden lisäksi kolmen (3) miljoonan euron lisäsäästön. Tämän vuoksi talouden tasapainottamisohjelman on syytä päivittää.